

27. Luka László, az RKP KB tagja felszólítása a magyar kisebbség „népfrontos” politikájának megváltoztatására. (Részlet.) Kolozsvár, 1947. május 22.

Vitathatatlan, hogy a romániai magyarság az utóbbi évek jelentős történelmi fordulatainál a román demokratikus erők oldalán harcolva, saját maga is hozzájárult a romániai demokrácia megerősítéséhez, jogegyenlőségének kivívásához. Ebben a harcban a magyarság demokratikus erői állandó küzdelmet folytattak a „magyarkodó”, de nemzetellenes gáncsoskodókkal és reakciós erőkkel, akik változatlanul a romániai magyarság elszigetelésén és a román demokráciától való teljes elszakadásán dolgoztak. A román demokrácia haladó erői, amelyek augusztus 23. előtt is állandóan együtt harcoltak a magyarság népi erőivel, továbbra is együtt küzdöttek augusztus 23.-án, március 6-án és november 19-én a közös ellenség, a magyar–román reakció ellen. Ez volt az egyedüli út, amely biztosíthatta és biztosította is a reális helyzetnek megfelelő mértékben a nemzetiségi jogegyenlőséget. Mindez csapást-csapás után mért az itt élő magyarság ellenségeire. A magyar reakció régi útjai –, a nemzetiségi uszítás, lélekmérgezés, megtévesztések, rágalmak útja – járhatatlanoknak bizonyultak.

Új köntösben jelentkeztek tehát a romániai magyar politikai élet régről ismert népmító, nemzetrontó jelszavai. Új ügynökök árulják a romániai magyarság sorsát, a meglapuló, de új előnyökért állandóan tette és bűnre kész régi haszonélvezők szolgálatában. Új lakájokat és megfizetett ügynököket talált a demokrácia soraiba befurakodott, de érdekeitől idegen elemek között a kisajátított földesurak, uzsorakamatokért tülekedő bankárok és a levitézlett dzsentrik serege. [...]¹

A magyarság érdeke nem lehet azonos a reakció érdekeivel; a magyarság érdeke nem más, mint a széles dolgozó magyar népi rétegek érdeke. A magyarság termelő rétegeinek érdeke a béke, a nyugodt építő munka, az új demokrácia népi elemeinek erősítése, a népi demokráciához vezető út lerövidítése.

Népbolondítás és a tényleges népi érdekektől idegen minden olyan nyilatkozat, amely általában vett magyar érdekről beszél, amely ennek megfelelően öncélú, közös elvi alapot nélkülöző, minden törésnélküli romániai magyar egységről szaval. Nincsen általában vett „magyar érdek”, nem lehet minden letartóztatott magyar banditában csak a „magyart” meglátni és a banditát észre sem venni. Nem lehet az elvtelen „magyar egység” szomorú jelszavával a romániai magyar közéletet ismét a kiszípolozó földesurak, bankárok és a falu uzsorásai szolgálatába állítani. A „magyar egység” jelszavát a választások alatt a reakció arra használta, hogy behatoljon azokba a szervezetekbe, amelyek keretében lehetőséget látott sötét terveinek végrehajtására. Nem nevezheti magát népi szervezetnek egyetlen olyan magyar politikai szervezet sem, amely népi, haladó szellemű és demokratikus formájának megfelelően nem folytat határozott harcot a magyarság soraiban tevékenykedő, vagy lesben álló és támadásra kész reakció ellen. Nem a népi erők demokratikus megerősítéséért küzd az, aki a magyarság soraiban csak általában beszél a reakció elleni harc szükségességéről, de nem talál egyetlen megszemélyesíthető ellenséget sem a magyar közéletben, a szövetkezetek, az EMGE, EMKE vagy a Dalszövetség² vezető kereteiben: a Magyar Népi Szövetség egyes vezetői között; aki nem látja a lélekmérgező ügynökök aknamunkáját a politikai és világnézeti arcvonal minden

1 A nyugati és a magyarországi „reakciók” ostromozását elhagytuk.

2 A Magyar Dalosszövetségről van szó, amelyet 1947. június 9.-ig a (zeneileg és politikailag) konzervatív Tárca Bertalan vezetett. Ekkor – a fenti cikk hatására – helyére a Bartók–Kodály szellemiséget képviselő Nagy Istvánt, a Zeneművészeti Főiskola igazgatóját nevezik ki.

szektorában, az egyházak reakciós elemeinél, elsősorban a katolikus egyház reakciós köreinél; a Bolyai Egyetemen, a sok magyarnyelvű újság és folyóirat hasábjain.

Tudatosan vagy „nagyúri” vállveregetéstől megszedülten idézik fel a régi földesúri, bankári Magyar Párt szellemét mindazok, akik a magyarság sorskérdéseire kétértelmű, ingadozó választ adnak.

Merre tart a romániai magyarság? Előre megy-e és segíti a romániai demokráciát, melynek megerősödése a nemzetiségi kérdés maradéktalan megoldását is jelenti és ugyanakkor támogatást nyújt a béke nemzetközi biztosítására; vagy vissza igyekszik-e a reakció korszakába és új áldozatra kényszeríti a népet a nemzeti és fajgyűlölet, a háborús uszítás vér- és könnyáztatta oltárán?

A termelő rétegek, a dolgozó parasztság, a haladó értelmiség a demokrácia útját választja. Az élősdie városi bankárok, a falvak népén kiskirályoskodó és gazdagodó élősdiek megállítanák a haladást és minden erejükkel a magyar nép romlását és pusztulását hozó új háborút készítik elő.

Így tehát nem kétséges, hogy a jövőjéért küzdő magyarság, a dolgozó rétegeket és demokratikus értelmiségieket kell az élre állítsa, mert csak ez biztosítja továbbhaladását a kiteljesülő demokrácia útján. [...] ³

De meg kell mondjuk azt is, hogy véget kell vetni annak, hogy a proletáriátus és a RKP harcai és sikeres eredményeinek eltitkolása árán, ezeket kihasználva a magyar közvélemény előtt bárki is egyéni, személyes dicsfényvel övezze körül homlokát. ⁴ Tudnia kell a magyarságnak, hogy a romániai dolgozók és a RKP nélkül a Maniu-banda garázdálkodásai csak a legsötétebb nemzetiségi elnyomás és üldöztetés első megnyilvánulásai lettek volna és ma a romániai magyarság vándorbottal a kezében kereshetne megoldást a megsemmisülés veszedelme ellen. A demokrácia útja nem könnyű. Nehéz, göröngyös, szakadékos, ezer veszedelmet rejtegető szakaszokat kell keresztül verekednünk. Az egyirányba haladók vállvetve meggyorsítják az utat.

A romániai magyarságot a román nép politikai, gazdasági, és kulturális életétől és demokratikus harcaitól elszigetelő politikai kísérletezés végzetes veszedelembé döntheti.

A romániai magyarságnak nincs két útja. Problémáinak feltétlen és végleges megoldásához a román demokrácia oldalán kell haladnia. Nem lehet más szövetségese, mint a proletáriátus, a román dolgozó parasztság s a demokratikus értelmiség, melyek együtt haladnak a béke és a népi demokrácia teljes megvalósulásának útján.

Igazság, 1947. május 22., V. évf. 113. sz., 1. o. („A romániai magyarság útja”.)

³ A kihagyott részben Luka a párt magyarságpolitikájával foglalkozik.

⁴ Célzás az ekkor igen népszerű Kurkó Gyárfásra.